

Sygn. akt I ACa 1965/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 listopada 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie I Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Roman Dżiczek

Sędziowie: SA Bogdan Świerczakowski

SO del. Elżbieta Wiatrzyk-Wojciechowska (spr.)

Protokolant: sekretarz sądowy Marta Puskarska

po rozpoznaniu w dniu 29 listopada 2016 r. w Warszawie na rozprawie

sprawy z powództwa B. B.

przeciwko M. S. (1)

o zapłatę

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 29 czerwca 2015 r., sygn. akt I C 170/14

I. oddala apelację,

II. oddala wniosek pozwanego o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego na jego rzecz w postępowaniu apelacyjnym,

III. przyznaje ze Skarbu Państwa-Sądu Okręgowego w Warszawie na rzecz radcy prawnego M. K. kwotę 2700 zł (dwa tysiące siedemset złotych) powiększoną o należną kwotę podatku VAT tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powódce z urzędu w postępowaniu apelacyjnym.

Elżbieta Wiatrzyk-Wojciechowska Roman Dżiczek Bogdan Świerczakowski

Sygn. akt I ACa 1965/15

UZASADNIENIE

W dniu 18 lutego 2014 r. B. B. wniosła do Sądu Okręgowego w Warszawie pozew przeciwko M. S. (1) o zapłatę kwoty 100.000 zł z tytułu zadośćuczynienia i odszkodowania wraz z odsetkami. Kwoty tej domagała się z tytułu nieprawidłowego, niezgodnego z prawem, zasadami etyki zawodowej reprezentowania powódki przez adwokata M. S. (1) jako pełnomocnika z urzędu w sprawie o zapłatę przeciwko A. H., która toczyła się przed Sądem Rejonowym dla Warszawy Woli, sygn. akt I C 126/06, a w wyniku wniesienia apelacji przez Sąd Okręgowy w Warszawie w sprawie pod sygn. akt V ACa 2229/08.

Pozwany w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów postępowania, które przysługują adwokatowi prowadzącemu własną sprawę. W uzasadnieniu podniósł, że roszczenie powódki uległo przedawnieniu z

upływem 3 lat od wydania prawomocnego wyroku przez Sąd Okręgowy w Warszawie w sprawie pod sygn. akt V Ca 2229/08.

Wyrokiem z dnia 29 czerwca 2015 r. Sąd Okręgowy w Warszawie oddalił powództwo, oddalił wniosek pełnomocnika powódki o zasądzenie kosztów nieopłacanej pomocy prawnej udzielonej z urzędu i oddalił wniosek pozwanego o zasądzenie kosztów procesu. Wyrok ten został oparty na następujących okolicznościach faktycznych: przed Sądem Rejonowym dla Warszawy – Woli w Warszawie toczyła się sprawa z powództwa B. B. przeciwko A. H. o zapłatę kwoty 59.000 zł (sygn. akt I C 126/06). Postanowieniem z dnia 25 stycznia 2006 r. Sąd ten zwolnił B. B. od kosztów sądowych i ustanowił pełnomocnika z urzędu, zaś Okręgowa Rada Adwokacka w W. wyznaczyła tym pełnomocnikiem adwokata M. S. (1). Pełnomocnik z urzędu uczestniczył w postępowaniu przed Sadem Rejonowym w rozprawach w dniu: 19 maja 2006 r., 8 września 2006 r., 5 grudnia 2006 r., 26 lutego 2007 r., 2 kwietnia 2007 r., 5 lipca 2007 r., 9 października 2007 r.

Wyrokiem z dnia 18 października 2007 r. Sąd Rejonowy Warszawa Wola w Warszawie postępowanie w części dotyczącej kwoty 15.000 zł umorzył (pkt I), w pozostałej części powództwo oddalił (pkt II), zasądził od powódki na rzecz pozwanej kwotę 3.640 zł tytułem kosztów procesu (pkt III) oddalił wniosek pełnomocnika powódki o przyznanie kosztów zastępstwa procesowego.

Postanowieniem z dnia 31 października 2007 r. Sąd ten oddalił wniosek pełnomocnika powódki (adwokata M. S. (1)) o sporządzenie uzasadnienia wyroku z dnia 18 października 2007 r. ze względu na błędnie wskazaną datę wydania orzeczenia. Uzasadnienie wyroku z dnia 18 października 2007 r. wydanego przez Sąd Rejonowy dla Warszawy Woli w sprawie I C 126/06 zostało sporządzone na wniosek powódki złożony w dniu 25 października 2007 r. W uzasadnieniu Sąd Rejonowy wskazał, że powództwo w zakresie kwoty 10.000 zł z tytułu zniszczenia żywności, kwoty 9.000 zł z tytułu kaucji oraz kwoty 25.000 zł z tytułu pozostawiania powódki bez pracy podlegało oddaleniu jako niezasadne. Oceniając roszczenie o zapłatę kwoty 10.000 zł Sąd Rejonowy przyjął, że powódka odmawiając odbioru produktów spożywczych uchybiła zobowiązaniu wynikającemu z treści umowy przechowywania i poprzez własne działania naraziła się na straty związane z zepsuciem artykułów żywnościowych. Powódka w tym zakresie zachowała się w sposób bezprawny. Odnośnie roszczenia powódki o zwrot kaucji w kwocie 9.000 zł, sąd I instancji wskazał, że powódka nie wywiązała się ze zobowiązania do zapłaty czynszu najmu. Natomiast za pozbawione podstaw prawnych Sąd Rejonowy uznał roszczenie o zapłatę kwoty 25.000 zł tytułem odszkodowania za utratę pracy. Powódka nie wykazała przesłanek odpowiedzialności deliktowej pozwanej A. H.. Nie wykazała na czym miało polegać jej bezprawne działanie, związek przyczynowy pomiędzy zawinionym i bezprawnym działaniem a wyrządzeniem szkody, wysokości szkody w kwocie 25.000 zł.

Od wyroku Sądu Rejonowego powódka wniosła apelację zarzucając naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. poprzez brak wszechstronnego rozważania istniejących w sprawie okoliczności faktycznych, co wiąże się z naruszeniem zasad współzycia społecznego, powszechnie obowiązujących reguł doświadczenia życiowego. Wniosła o zmianę wyroku, zasądzenie kosztów procesu ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania. W uzasadnieniu apelacji powódka wskazała, że Sąd I instancji błędnie ustalił stan faktyczny, do czego miał się przyczynić pełnomocnik z urzędu. Nadto powódka zaprzeczyła, że odmawiała odbioru artykułów żywnościowych oraz uniemożliwiała kontrolę wynajmowanych pomieszczeń. W dniu 20 listopada 2008 r. przez Sądem Okręgowym w Warszawie odbyła się rozprawa apelacyjna w sprawie toczącej się pod sygn. akt V Ca 2229/08 na skutek apelacji powódki od wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy-Woli z dnia 18 października 2007 r., sygn. akt I C 126/06. Na rozprawie nie stawił się pełnomocnik powódki z urzędu, adwokat M. S. (1). Sąd na rozprawie postanowił zobowiązać pełnomocnika powódki do uzupełniania braków formalnych apelacji poprzez określenie części wyroku, jakiego dotyczy zaskarżenie i wskazanie wartości przedmiotu zaskarżenia. Pełnomocnik powódki pismem z dnia 2 grudnia 2008 r. wskazując, że zaskarżenie dotyczy: umorzenia postępowania o zwrot równowartości utraconych przez powódkę ruchomości w wysokości 15.000 zł, oddalenia powództwa o odszkodowanie w wysokości 25.000 zł z tytułu pozostawiania bez pracy, oddalenia powództwa o odszkodowanie w wysokości 10.000 zł z tytułu doprowadzenia przez pozwaną do zepsucia się artykułów żywnościowych, które stanowiły własność powódki. Jako wniosek apelacyjny pełnomocnik wskazał, że wnosi o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uwzględnienie powództwa

w całości, to jest przez zasądzenie na rzecz powódki od pozwanej kwoty 50.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od daty wydania wyroku do dnia zapłaty oraz kosztów postępowania za obie instancje i kosztów niepłaconej pomocy prawnej pełnomocnika z urzędu za obie instancje, a także zwrot wydatków pełnomocnika z tytułu wniesionych 2 opłat podstawowych po 30 zł. Sąd Okręgowy wyznaczył rozprawę apelacyjną na dzień 27 lutego 2009 r. Na rozprawie nie stawił się adwokat M. S. (1). W dniu 17 marca 2009 r. Sąd Okręgowy postanowieniem wydanym na rozprawie odrzucił apelację powódki uznając, że wniesiona apelacja nie spełnia wymogów formalnych pomimo wezwania do ich uzupełnienia przez profesjonalnego pełnomocnika.

W ustaleniach prawnych zaskarżonego wyroku, Sąd Okręgowy w Warszawie uznał, że odpowiedzialność profesjonalnego pełnomocnika oceniać należy według art. 471 k.c. W ocenie Sądu Okręgowego adwokat M. S. (1) uchybił obowiązkom pełnomocnika, czym niewątpliwie naruszył obowiązek starannego działania i dopuścił się niedbalstwa. Sam jednak fakt zawinionego działania adwokata nie może stanowić podstawy do uznania odpowiedzialności odszkodowawczej pełnomocnika. Według Sądu Okręgowego powódka nie zdołała udowodnić, zgodnie z art. 6 k.c., że skuteczne wniesienie apelacji spowodowałoby zmianę wyroku na jej korzyść. Subiektywne odczucie powódki o słuszności swojego stanowiska procesowego, a więc nieotrzymania kwot pieniężnych tytułem zwrotu wartości zepsutych artykułów spożywczych, kaucji i odszkodowania za pozostawanie bez pracy, nie może stanowić podstawy zasądzenia dochodzonego roszczenia. Sąd Okręgowy zauważył także, że powódka (reprezentowana przez pełnomocnika z urzędu, a więc także profesjonalnego pełnomocnika) nie przeprowadziła jakichkolwiek dowodów na okoliczność, że zarzuty podniesione w apelacji były na tyle słuszne i zasadne, że ewidentnie powinny być uznane w toku postępowania apelacyjnego. Nadto zdaniem Sądu Okręgowego, lektura uzasadnienia sądu pierwszej instancji nie daje podstaw do przyjęcia tego twierdzenia za oczywiste, przeciwnie nie wynika z niego, aby rozstrzygnięcie było obarczone wadami merytorycznymi. Zatem mimo ustalenia, że adwokat M. S. (1) wykonywał niewłaściwie obowiązki adwokata, a także mając na uwadze materiał dowodowy wynikający ze sprawy o sygn. akt I C 126/06 powództwo nie mogło zostać uwzględnione. Powódka nie wykazała, że po wniesieniu prawidłowo sformułowanej apelacji, nastąpiłaby korzystna z jej punktu widzenia zmiana wyroku Sądu Rejonowego przez Sąd Okręgowy. Powyższe ostatecznie skutkowało oddaleniem powództwa w całości.

Apelację od powyższego wyroku wniosła powódka zaskarżając go w całości. Wniosła o zmianę tego wyroku poprzez jego uwzględnienie ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania. Wnosiła także o zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, a zaskarżonemu wyrokowi zarzuciła:

1. sprzeczności istotnych ustaleń sądu z materiałem dowodowym poprzez błędne ustalenie, że:
 - a. w przedmiotowym postępowaniu nie został wykazany fakt zaistnienia szkody po stronie powódki, podczas gdy ze zgromadzonego materiału dowodowego wynika w sposób jednoznaczny, iż wskutek nieprofesjonalnego działania pozwanego w sprawie sygn. akt I C 126/06 (V Ca 2229/08) powódka poniosła szkodę w postaci przegranego procesu oraz dodatkowych kosztów, składających się na szkodę,
 - b. nie istnieje związek przyczynowo skutkowy pomiędzy zaistniałą szkodą, a zachowaniem pozwanego, podczas, gdy ze zgromadzonego materiału dowodowego w sposób jednoznaczny wynika, że wadliwie wykonana przez pozwanego obrona prawna z urzędu doprowadziła do wydania na rzecz powódki krzywdzącego dla niej rozstrzygnięcia,
 - c. nie została wykazana wina pozwanego, podczas gdy z materiału dowodowego wynika, że pozwany na podstawie art. 435 k.c. ponosi winę za skutki swojego działania,
2. naruszenie prawa materialnego poprzez błędne przyjęcie, że odpowiedzialność pozwanego należy oceniać w świetle przesłanek z art. 415 k.c., w sytuacji, gdy odpowiedzialność pozwanego jest oparta na zasadzie ryzyka, zgodnie z art. 435 k.c., a więc pozwany jest obciążony wszelkimi skutkami wykonywanej przez siebie profesji o ile nie zostanie wykazane, że jego zachowanie nie spełnia określonych przepisami norm prawnych,

3. obrazę przepisów postępowania, tj. w szczególności:

- przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów - art. 233 k.p.c. polegającej na sprzeczności istotnych ustaleń sądu z treścią materiału dowodowego poprzez błędne ustalenie stanu faktycznego i przyjęcie, iż nie wykazano, że:

a. powódka poniosła szkodę,

b. pozwany wykazał się należyłą realizacją nałożonych przez niego obowiązków ustawowych w zakresie wykonywania obrony z urzędu,

c. szkoda nie powstała wskutek zaniedbań, jakich dopuścił się pozwany,

d. nie została wykazana wysokość szkody,

- naruszenie art. 233 k.p.c., art. 224 k.p.c., 217 § 2 k.p.c. oraz 227 k.p.c. w związku z art. 278 § 1 k.p.c. poprzez niedostatecznie wyjaśnienie przedmiotowej sprawy, w szczególności wydania orzeczenia pomimo zaniechania wszechstronnego zbadania wszelkich okoliczności sprawy, nieprawidłową ocenę dowodu z akt sprawy o sygn. akt I C 126/06 (V Ca 2229/09) oraz pominięcie dowodu z akt postępowania dyscyplinarnego o sygn. WSD(...) prowadzonego przez Okręgową Izbę Radców Prawnych, która uznała zawinienie pozwanego,

4. błędnie uznanie, że nie zostały wykazane koszty poniesione przez powódkę biorąc pod uwagę, że strona pozwana ich nie kwestionowała.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jest niezasadna i podlega oddaleniu. Sąd Okręgowy dokonał prawidłowych ustaleń i wydał odpowiadające prawu rozstrzygnięcie. Sąd Apelacyjny podziela w całości ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd pierwszej instancji, zatem nie zachodzi konieczność ich powtarzania.

Argumentacja powódki w zakresie naruszenia przepisów prawa procesowego i zgłoszone zarzuty sprowadzają się do kilku kwestii. Po pierwsze dokonanie przez Sąd Okręgowy nieprawidłowej oceny dowodu z akt I C 126/06 (V Ca 2229/08) i pominięcie dowodu z akt postępowania dyscyplinarnego o sygnaturze WSD(...) W ocenie Sądu Apelacyjnego zarzuty te są niezasadne. Kodeks postępowania cywilnego nie przewiduje środka dowodowego w postaci dowodu z akt. Formulowanie przez profesjonalnego pełnomocnika wniosku o dopuszczenie dowodu z akt sprawy bez wskazania konkretnych dokumentów, które mogłyby mieć wpływ na wynik sprawy, było niedopuszczalne. Dokumentem w rozumieniu art. 244 k.p.c. nie są w całości akta sprawy ale poszczególne dokumenty zgromadzone tych aktach (vide: wyrok Sądu Najwyższego z 11 grudnia 1967 r., II PR 155/67, LEX nr 6258, wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 10 września 2009 r., I ACa 550/09). Wprawdzie powódka wnosząc samodzielnie pozew zawarła wnioski o dopuszczenie dowodu z akt postępowania toczącego się przed Sądem Rejonowym dla Warszawy Woli w sprawie pod sygn. akt I C 126/06, a w postępowaniu apelacyjnym przed Sądem Okręgowym w sprawie pod sygn. akt V Ca 2229/08 oraz akt postępowania dyscyplinarnego, które toczyło się wobec adwokata M. S. (1) (WSD (...)). Jednakże wnioski te zostały poparte przez pełnomocnika z urzędu radcę prawnego M. K. wyznaczoną w niniejszej sprawie przez Okręgową Izbę Radców Prawnych w W. pismem z dnia 30 maja 2014 r. (k.16). Na rozprawie w dniu 29 czerwca 2015 r. pełnomocnik powódki radca prawny M. K. nie zgłosiła żadnych wniosków dowodowych popierając pozew i wnioski tam zawarte (k.82-83). Pełnomocnik powódki nie sprecyzowała więc jakie dokumenty zawarte w aktach I C 126/06 stanowią dowód w niniejszej sprawie, na jaką okoliczność został taki wniosek złożony. Zauważyć trzeba, że akta I C 126/06 zostały przesłane do Sądu Okręgowego w Warszawie w dniu 11 czerwca 2015 r. (k.78), a więc kilka dni przed wyznaczoną rozprawą, a więc nie było żadnych przeszkód aby występujący w sprawie pełnomocnik wskazał na określone dokumenty znajdujące się w aktach I C 126/06. Tymczasem pełnomocnik powódki tego nie uczyniła. Nadto nie sprecyzowała wniosku powódki zawartego w pozwie w zakresie akt postępowania dyscyplinarnego w sprawie adwokata M. S. (1) (WSD(...)), tj. także nie wskazała jakie dokumenty z tych akt stanowią dowód w sprawie

podnosząc jedynie w apelacji, że zawinienie pozwanego zostało ustalone. W tym stanie rzeczy niezasadne są te zarzuty apelacji, które dotyczą nieprawidłowej oceny dowodu z akt I C 126/06 (V Ca 2229/08) i dowodu z akt WSD(...).

W kontekście powyższego, za chybiony należy uznać także zarzut dotyczący naruszenia art. 224 k.p.c. wobec braku wskazania przez profesjonalnego pełnomocnika jakie dokumenty znajdujące się w aktach I C 126/06 i WSD(...) stanowią dowód w sprawie i braku zgłoszenia innych wniosków dowodowych. Brak jest podstaw do postawienia zarzutu niedostatecznego wyjaśnienia sprawy, w sytuacji obowiązku powódki wynikającego z treści art. 232 k.p.c., który to obowiązek jest skierowany do stron a nie do sądu. Zgodnie z tym przepisem, strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Dodatkowo należy zaznaczyć, że w apelacji powódka nie formuje zarzutu naruszenia art. 232 k.p.c. zdanie drugie.

Poza tym dodać należy, iż analiza uzasadnienia zaskarżonego wyroku wskazuje, że Sąd Okręgowy pomimo wniosku powódki poddał analizie dokumenty znajdujące się w aktach dołączonych o sygn. I C 126/06 (V ACa 2229/08). Na ich podstawie dokonał ustalenia stanu faktycznego (strona 2-5 uzasadnienia) oraz dokonał oceny rozstrzygnięcia jakie wydał Sąd Rejonowy dla Warszawy Woli w sprawie pod sygn. akt I C 126/06 wskazując na stronie 6 uzasadnienia, że pomimo przyjęcia niewłaściwego wykonania zobowiązania przez adwokata M. S. (1), a także wzięcia pod uwagę materiału dowodowego wynikającego ze sprawy o sygn. I C 126/06 powództwo nie mogło zostać uwzględnione.

Niezasadne są także zarzuty dotyczące naruszenia art. 217 k.p.c., czy też art. 278 § 1 k.p.c. w sytuacji, gdyż profesjonalny pełnomocnik, jak wynika z rozprawy z dnia 29 czerwca 2015 r. poprzedzającej wydanie wyroku, nie zgłaszał na tej rozprawie, ani wcześniej innych wniosków dowodowych niż te zawarte i sformułowane samodzielnie przez powódkę w pozwie. Wśród tych wniosków brak jest wniosku o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego. Lektura pozwu i jego uzasadnienia nie wskazuje by Sąd Okręgowy z urzędu powinien rozważyć dopuszczenie takiego dowodu z opinii biegłego z urzędu. Brak jest bowiem podniesienia okoliczności faktycznych w tym zakresie. Niezrozumiały jest zatem zarzut zawarty w apelacji dotyczący naruszenia art. 278 § 1 k.p.c.

Kolejny zarzut dotyczący naruszenia przepisów prawa procesowego dotyczy naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. Zauważyć należy, że zarzut naruszenia tego przepisu jest zasadny tylko wówczas, gdyby skarżący wykazał uchybienie podstawowym regułom służącym ocenie wiarygodności i mocy poszczególnych dowodów, tj. regułom logicznego myślenia, zasadzie doświadczenia życiowego i właściwego kojarzenia faktów (vide: np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 grudnia 2005 r., III CK 314/05). Treść apelacji nie wskazuje by Sąd Okręgowy naruszył reguły wynikające z art. 233 § 1 k.p.c. W uzasadnieniu apelacji powódka odnosi ten zarzut do podstawy prawnej rozstrzygnięcia wywodząc, że szkoda powódki wynika z faktu odrzucenia apelacji w sprawie o sygn. V Ca 229/08 (I C 126/06), co było kwestią bezsporną, zaś o wysokości szkody dowodzą kwoty określone w aktach o sygn. I C 126/06. Zarzut naruszenia art. 233 k.p.c. powódka upatruje także w tym, że Sąd Okręgowy nie dokonał oceny istnienia związku przyczynowego, w szczególności nie ocenił jakie skutki prawne wywołało nieprawidłowe działanie pozwanego oraz nieprawidłowe sporządzenie przez pozwanego apelacji przerzucając udowodnienie tych okoliczności na powódkę i ciężar wykazania, że hipotetycznie powódka mogłaby wygrać proces, gdyby czynności pozwanego jako pełnomocnika urzędu ustanowionego w sprawie I C 126/06 były prawidłowe.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego zarzuty te również są niezasadne. Treść uzasadnienia zaskarżonego wyroku wskazuje, że Sąd Okręgowy przyznał okoliczność, na jaką powódka powoływała się w pozwie a mianowicie, że adwokat M. S. (1) uchybił obowiązkowi pełnomocnika, czym naruszył obowiązek starannego działa i dopuścił się niedbalstwa oraz wskazał na fakt, że odrzucenie apelacji nastąpiło wskutek niewykonania zarządzenia przez pozwanego. Jednakże równocześnie podkreślił, że okoliczności te nie oznaczają, że w sytuacji gdyby adwokat M. S. (1) prawidłowo wniósł apelację, w jej wyniku zapadłoby korzystne dla powódki rozstrzygnięcie wskazując na konieczność wykazania przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej.

Analiza dołączonych akt o sygn. I C 126/06 wskazuje, że pełnomocnik powódki adwokat M. S. (2) złożył wniosek o sporządzenie uzasadnienia wyroku z dnia 18 października 2007 r. po terminie, co skutkowało odrzuceniem tego wniosku (k. 320, k. 307, k. 309). Ze względu jednakże na wniosek powódki o sporządzenie uzasadnienia złożony w

terminie (k.228), uzasadnienie zostało sporządzone, co otwierało termin do wniesienia apelacji. Apelacja wniesiona przez adwokata M. S. (1) była dotknięta brakami formalnymi, a wezwanie do ich usunięcia miało miejsce na etapie postępowania apelacyjnego i ostatecznie skutkowało jej odrzuceniem postanowieniem z dnia 17 marca 2009 r. (k.325) wobec nie usunięcia wskazanych braków formalnych apelacji.

Odnosząc się do zarzutu wadliwie ustalonych okoliczności faktycznych, dzieląc ustalenia Sądu Okręgowego dodać trzeba, że gdyby apelacja została wniesiona przez adwokata M. S. (1) skutecznie, to uchyleniu polegałoby wyłącznie rozstrzygnięcie z pkt I wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy Woli z dnia 18 października 2007 r., a więc postanowienie o umorzeniu postępowania w zakresie żądania kwoty 15.000 zł. Treść apelacji wskazuje, że wyrok w tej części został zaskarżony (k.249). Analiza materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie o sygn. akt I C 126/06 wskazuje, że ostatecznie powództwo w tej części i tak podlegało oddaleniu. Podnieść należy, że powódka w postępowaniu w sprawie I C 206/06 domagała się zapłaty kwoty 15.000 zł z tytułu zwrotu równowartości utraconych ruchomości. W tym zakresie pełnomocnik z urzędu ustanowiony dla powódki - adwokat M. S. (1) na rozprawie w dniu 26 lutego 2007 r. złożył oświadczenie o cofnięciu pozwu ze zrzeczeniem się roszczenia w zakresie kwoty 15.000 zł z tytułu równowartości lodówek i regałów (k. 178). Jednocześnie na tej samej rozprawie powódka oświadczyła, że nie zrzeka się roszczenia o zapłatę kwoty 15.000 zł z tytułu zwrotu regałów, trzech lodówek chłodniczych, kasy fiskalnej i nadal wносиła o zapłatę tej kwoty za rzeczy wymienione w jej piśmie z dnia 23 listopada 2005 r. (k.179). Oświadczenia tego powódka nie modyfikowała aż do zamknięcia rozprawy. Sąd Rejonowy dla Warszawy Woli postanowieniem zawartym w pkt I wyroku z dnia 18 października 2007 r. umorzył postępowanie co do kwoty 15.000 zł, na podstawie art. 355 § 1 k.p.c. Z uzasadnienia wyroku wynika, że Sąd przyjął, że oświadczenie powódki było pozbawione skuteczności prawnej z powołaniem się na art. 93 k.p.c. i art. 91 k.p.c. wskazując, że strona może jedynie odwoływać czynności procesowe, a nie czynności materialnoprawne jaką jest zrzeczenie się roszczenia powodujące skutek wygaśnięcia zobowiązania (k. 237, strona 7 uzasadnienia w sprawie I C 126/06). Zgodnie z art. 93 k.p.c. mocodawca stawający jednocześnie z pełnomocnikiem może niezwłocznie prostować lub odwoływać oświadczenia pełnomocnika. W ocenie Sądu Apelacyjnego, wobec rozbieżności pomiędzy treścią oświadczenia pełnomocnika powódki („cofa pozew ze zrzeczeniem się roszczenia, co do kwoty 15.000 zł stanowiącej równowartość lodówek i regałów” – k. 178), a oświadczeniem samej powódki („powódka oświadcza, że nie zrzeka się roszczenia o zapłatę kwoty 15.000 zł z tytułu zwrotu regałów, trzech lodówek chłodniczych, kasy fiskalnej i wnosi o zapłatę kwoty 15.000 zł za rzeczy wymienione w skierowanym do sądu piśmie z dnia 23 listopada 2005 r.”), złożonych na tej samej rozprawie przed Sądem Rejonowym, Sąd ten winien dążyć do wyjaśnienia, czy powódka była dostatecznie zorientowana w tym jaki wniosek służy ochronie jej praw, czy skutecznie cofnęła w całości oświadczenie swojego pełnomocnika i czy treść oświadczeń pełnomocnika powódki i samej powódki jest tożsame przedmiotowo wobec rozbieżności z jakiego tytułu jest wskazywana kwota 15.000 zł. Zauważyć należy, że we wskazywanym przez powódkę jej piśmie skierowanym do sądu z dnia 23 listopada 2005 r. (k.179) zostały wymienione przedmioty, których domagała się zwrotu tj.: wagi elektronicznej (1 szt.), krajalnicy (1 szt.), lodówek (3 szt.), łózka (1 szt.), wentylatora (1 szt.), koszy do pieczywa (2 szt.) – k. 10. Wartość tego sprzętu w tym piśmie określiła na kwotę 14.453,43 zł. W tym stanie rzeczy, zdaniem Sądu Apelacyjnego, ocena prawna oświadczenia powódki wyrażona przez Sąd Rejonowy w uzasadnieniu wyroku w odniesieniu do zawartego postanowienia o umorzeniu postępowania co do kwoty 15.000 zł nie była trafna, a pewnością nie poprzedzona koniecznymi ustaleniami we wskazanym zakresie. Gdyby więc została skutecznie wniesiona apelacja przez adwokata M. S. (1) jako pełnomocnika powódki w sprawie I C 126/06, okoliczności te mogły uzasadniać uchylene postanowienie o umorzeniu postępowania, co do kwoty 15.000 zł zawartego w pkt I wyroku z dnia 18 października 2007 r. Podkreślić jednakże trzeba, że gdyby powódka nadal w tym postępowaniu domagała się zapłaty tej kwoty powołując się na swoje pismo z dnia 23 listopada 2005 r., to zdaniem Sądu Apelacyjnego, mając na uwadze materiał dowodowy zgromadzony w sprawie I C 126/06 powództwo w tej części uległoby oddaleniu. Z akt sprawy o sygn. I C 206/06, w szczególności z odpowiedzi na pozew i załączonych dokumentów wynika, że pozwana A. H. po rozwiązaniu umowy najmu lokalu użytkowego w październiku 2003 r. (k.42) część przedmiotów zwróciła dostawcom, zgodnie z zawartymi umowami. I tak, zostały zwrócone: regał (Piekarni (...) w dniu 05 stycznia 2004 r.– k. 54), lodówki ((...) sp. z o.o. w dniu 09 stycznia 2004 r. – k. 56), dwie zamrażarki (Przedsiębiorstwu Handlowemu (...) w dniu 09 stycznia 2004 r. – k. 57), zaś część była gotowa do odebrania przez powódkę (regały, wentylator, kasa fiskalna), zgodnie z protokołem przekazania pomieszczeń z dnia 30/31 grudnia 2003 r., w sporządzeniu którego brał

udział pełnomocnik powódki – jej syn T. B. (k.48-53), a część przedmiotów była przygotowana do takiego odbioru ale powódka ich nie odebrała, co wynika z zeznań pozwanej A. H. (k.221). Zatem gdyby skutecznie wniesiono apelację, to w wyniku jej rozpoznania, wyrok Sądu Rejonowego dla Warszawy Woli z dnia 18 października 2007 r. nie uległaby zmianie lub uchyleniu. Ustalania faktyczne Sądu Okręgowego wskazane w zaskarżonym wyroku, wbrew zarzutom apelacyjnym, są trafne. Treść uzasadnienia wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy Woli z dnia 18 października 2007 r. wskazuje, że zarówno ocena faktyczna, jak i dokonana na jej podstawie ocena prawa są prawidłowe zarówno, co do roszczenia o zwrot równowartości z tytułu zniszczenia artykułów spożywczych, roszczenia o zwrot kaucji, jak i do roszczenia o odszkodowanie z tytułu pozostawiania bez pracy oparte na treści art. 415 k.c. Sąd Rejonowy szczegółowo wyjaśnił przyjętą ocenę prawną odnosząc się do poszczególnych dowodów z dokumentów zgromadzonych w aktach, dowodów osobowych w sposób prawidłowy je oceniając nie naruszając przy tym zasad wynikających z art. 233 § 1 k.p.c. Dodatkowo w zakresie żądania o odszkodowanie z tytułu pozostawiania bez pracy dodać warto, że z akt sprawy I C 206/06 wynika, że powódka w grudniu 2003 r. opuściła sklep, a w marcu 2004 r. wynajmowała sklep w D. O., który prowadziła przez miesiąc, a w maju 2005 r. wynajęła kolejny sklep i prowadziła go przez rok. Powódka nie wykazała, że zaistniały przesłanki do zasądzenia na jej rzecz kwoty 25.000 zł od pozwanej A. H.. W zakresie żądania o zapłatę 10.000 zł z tytułu zniszczenia artykułów spożywczych dodać należy, że po rozwiązaniu umowy najmu lokalu użytkowego (k.37) w dniu 30/31 grudnia 2003 r. został sporządzony protokół przekazania pomieszczeń sklepowych z udziałem syna powódki (T. B.) występującego z jej upoważnienia i ustalono, że artykuły spożywcze i przedmioty powódka odbierze do dnia 6 stycznia 2004 r. z magazynu (k.3-3v.). Tych artykułów spożywczych powódka nie odebrała, co skutkowało ich częściowym zwrotem do dostawców (k. 57, k. 58) oraz przekazaniem w dniu 15 stycznia 2004 r. Schronisku (...) w O. (k.62) ze względu na krótki termin ich przydatności (k.62) i zagrożenie epidemiologiczne w miejscu ich przechowywania (magazyn przy ul. (...) w W.), co wynika z protokołu i opinii (...) W. z dnia 13 stycznia 2004 r. (k.59-59v. i k. 61). Zasadnie więc Sąd Rejonowy uznał, że brak było podstaw do zasądzenia z tytułu zniszczenia towarów na rzecz powódki kwoty 10.000 zł. Również roszczenie o zwrot kwoty 9.000 zł z tytułu kaucji również było przez Sąd Rejonowy ocenione prawidłowo w kontekście postanowień umownych, w szczególności § 4 umowy najmu oraz braku płatności czynszu najmu przez powódkę. Mając na uwadze powyższe, w szczególności materiał dowodowy zgromadzony w sprawie I C 206/06, zdaniem Sądu Apelacyjnego, zarzuty powódki zawarte w apelacji wniesionej w niniejszej sprawie w zakresie naruszenia przez Sąd Okręgowy w Warszawie art. 233 § 1 k.p.c. są niezasadne, zaś samo uchylene postanowienia o umorzeniu postępowania (pkt I wyroku z dnia 18 października 2007 r.) i tak nie prowadziłoby ostatecznie do uwzględnienia żądania powódki ze wskazanych przyczyn.

Natomiast zarzuty apelacyjne dotyczące naruszenia przepisów prawa materialnego w zakresie błędnej, zdaniem powódki, podstawy odpowiedzialności prawnej pozwanego są niezasadne. W przekonaniu powódki odpowiedzialność pozwanego powinna opierać się na zasadzie ryzyka, zgodnie z art. 435 k.c., a nie jak przyjął Sąd Okręgowy na podstawie art. 415 k.c. Wskazać trzeba, że z uzasadnienia zaskarżanego wyroku Sądu Okręgowego wynika, że materialnoprawną podstawą rozstrzygnięcia stanowił art. 471 k.c., a nie jak zarzuca powódka w apelacji art. 415 k.c. Sąd Okręgowy prawidłowo ocenił brak wykazania zaistnienia przesłanek wskazanych w art. 471 k.c., a apelacja takich ustaleń nie podważa i nie wskazuje na zasadność własnych twierdzeń. Powoływane w apelacji wyroki Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2008 r. (I CSK 514/07) i z dnia 8 marca 2012 r. (V CSK 104/11) w istocie potwierdzają prawidłowo zastosowaną przez Sąd Okręgowy podstawę prawną żądania odszkodowawczego skierowanego przeciwko pełnomocnikowi procesowemu. Z treści tych orzeczeń nie sposób wywieść, by podstawą prawną roszczenia powódki stanowił art. 435 k.c., który określa odpowiedzialność odszkodowawczą prowadzącego przedsiębiorstwo wprawiane w ruch za pomocą sił przyrody. Powołując się na to orzecznictwo, powódka nie formułuje innych zarzutów apelacyjnych w zakresie naruszenia przepisów prawa materialnego. Powódka wyłącznie dowodzi w apelacji, że skoro adwokat M. S. (1) został ukarany w postępowaniu dyscyplinarnym, a wniesiona przez niego apelacja została odrzucona ze względu na nieusunięte braki formalne, to okoliczności te dowodzą o odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanego wobec powódki w niniejszej sprawie i tym samym stanowią dowód na istnienie szkody, jej wysokości, związku przyczynowego. Zdaniem Sądu Apelacyjnego takiego rozumowania nie sposób podzielić. Jeśli powódka twierdzi, że przegrała proces w sprawie I C 206/06 na skutek wadliwej postawy i obrony przez pełnomocnika z urzędu adwokata M. S. (1), zachodziła konieczność zbadania, czy w sprawie I C 206/06, przy założeniu należytego wypełnienia obowiązków przez pełnomocnika z urzędu mógł zapaść dla powódki w wyniku wniesienia apelacji korzystny wyrok.

Sam fakt ukarania adwokata M. S. (1) w postępowaniu dyscyplinarnym, nie jest tożsamy z wygranym procesem wszczętym przez powódkę w sprawie I C 126/06. Niezależnie od tego, że powódka jest reprezentowana także w niniejszym postępowaniu przez profesjonalnego pełnomocnika ustanowionego z urzędu, nie zgłosiła jakie dokumenty znajdujące się w aktach postępowania dyscyplinarnego WSD (...) stanowią dowody z dokumentów w rozumieniu art. 244 k.p.c. wskazać należy, że Sąd Okręgowy w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku stwierdził na czym polegało naruszenie zasad starannego działania przez adwokata M. S. (1), jego zaniechania, zwłaszcza na etapie postępowania apelacyjnego, a jednocześnie ocenił materiał dowodowy zgromadzony w sprawie I C 206/06 i wpływ niewłaściwego postępowania pełnomocnika na wynik sprawy. Samo więc niezwrócenie się przez Sąd Okręgowy o akta postępowania dyscyplinarnego wobec równoczesnego braku wskazania jakie dokumenty z tych akt stanowią dowód w niniejszej sprawie nie dowodzi o zasadności zarzutów apelacyjnych. Trafnie Sąd Okręgowy wskazuje, że to na powódce spoczywał ciężar wykazania zaistnienia szkody w zakresie żądania odszkodowania, wysokości i związku przyczynowego pomiędzy nieprawidłowym działaniem pozwanego a ostatecznym rozstrzygnięciem jakie zapadłoby w sprawie I C 126/06, w sytuacji gdyby apelacja została wniesiona bez braków formalnych. Wobec braku wykazania podstaw przyjęcia odpowiedzialności pozwanego, powództwo podlegało oddaleniu. Poza tym niezależnie od braku zwrócenia się przez Sąd Okręgowy o akta postępowania dyscyplinowanego WSD (...) powódka w niniejszym procesie nie wykazała inicjatywy dowodowej celem wykazania odpowiedzialności pozwanego z tytułu zadośćuczynienia. Była to także okoliczność sporna, co wynika zarówno z treści stanowiska pozwanego (k.71, pismo z dnia 3 maja 2015 r.), jak i przebiegu rozprawy z dnia 29 czerwca 2015 r. poprzedzającej wydanie zaskarżonego wyroku (k.82-83). Złożone zaś przez pozwanego zaświadczenie (k.157) na rozprawie apelacyjnej w dniu 29 listopada 2016 r. w świetle art. 381 k.p.c. nie miało znaczenia.

Nie znajdując podstaw do uwzględnienia apelacji, Sąd Apelacyjny na mocy art. 385 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

W zakresie kosztów postępowania apelacyjnego zastosowanie miał przepis art. 98 § 1 k.p.c. w związku z § 6 pkt 6, § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2013 r. poz. 490 j.t.) w związku z § 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2016 r. poz. 1667).

Elżbieta Wiatryk Wojciechowska Roman Dżiczek Bogdan Świerczakowski